

1.5.1 Inleiding

De uitbraak van COVID-19 heeft grote invloed op de Nederlandse samenleving en directe invloed op het dagelijkse leven. Voor mensen met dementie gaat deze invloed een stap verder, omdat de maatregelen bijgaand onbedoelde effecten hebben op hen en hun mantelzorgers. Daarnaast worden de maatregelen strenger gehandhaafd in verpleeghuizen dan nodig is, waardoor de effecten versterkt worden. Ook zijn veel mensen met dementie kwetsbaar en ontvangen zij geen bezoek, waar zij juist afhankelijk van zijn. Door deze invloed is het belangrijk om te kijken hoe we met de effecten van COVID-19 omgaan bij mensen met dementie.

1.5.2 Knelpunten bij dementiezorg in crisistijd

Door de isolatie in verpleeghuizen kan het zijn dat mensen met dementie hun dierbaren niet meer herkennen als die na een lange tijd weer op bezoek komen. Daar komt bij dat mensen met dementie niet snappen waarom de isolatie gebeurt.

Voor mensen met dementie die thuis wonen, wordt ook de last vergroot van mantelzorgers. Doordat de dagbesteding dicht is en respijtzorg stil ligt, wordt de zorg die mantelzorgers geven 24-uurs zorg. Daarnaast kunnen mensen met dementie agressief worden doordat het contact met dierbaren nu niet/alleen via beeldbellen gebeurt.

Respijtzorg is een hele waardevolle ontwikkeling om mantelzorgers te ontlasten. Echter ligt dit nu stil tijdens de crisis. Het is belangrijk om te kijken naar de mogelijkheden om deze zorg weer op te pakken en in te zetten, zodat mantelzorgers worden ontlast.

Een ander knelpunt is dat de basiszorg stil is komen te liggen. Zo zijn er, net als bij andere diagnoses, minder nieuwe diagnoses van mensen met dementie. Dit betekent echter niet dat er minder mensen met dementie zijn, alleen dat door het stil liggen van de basiszorg, zij nog niet zijn herkend. Hierdoor krijgen deze mensen met dementie niet de zorg die zij nodig hebben.

De dagbesteding is een belangrijk hulpmiddel voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Dit zorgt ervoor dat mensen met dementie actief blijven en contact hebben met andere mensen, en mantelzorgers kunnen in deze tijd zelf werken. Echter is de dagbesteding nu dicht. Op sommige plaatsen is de dagbesteding alleen open in noodgevallen. Het is belangrijk voor mensen met dementie en hun mantelzorgers om te kijken of deze openingscriteria uitgebreid kunnen worden, zodat mantelzorgers ontlast worden en mensen met dementie weer actief bezig kunnen zijn.

Vaak wordt technologie succesvol ingezet in de dementiezorg. Echter kan er gekeken worden waar deze inzet uitgebreid kan worden om bij de verschillende knelpunten ondersteunend te werken. Een concrete oplossing kan zijn om VR-brillen in te zetten bij mensen met dementie voor beeldbellen, zodat zij daadwerkelijk in hun oude huis zitten met de familie aan tafel.

Deze knelpunten zijn tegelijkertijd aandachtspunten. Er wordt naar gekeken hoe we moeten omgaan met de verschillende onderdelen in crisistijd.

1.5.3 Knelpunten bij dagbesteding

De RIVM richtlijnen zijn niet op te volgen voor mensen met gevorderde dementie. 1,5 meter afstand, niet aanraken, hoesten/niezen in je elleboog. Om dit te voorkomen zijn er een aantal concrete oplossingen mogelijk. Allereerst kan je iedereen een hoepel geven van 1.5 meter, zo kan je fysiek niet bij elkaar in de buurt komen. Hier zou je ook een spel van kunnen maken. Daarbij kan iedereen mondkapjes dragen, zodat als ze hoesten/niezen, dit niet in de ruimte doen. Als laatste zou je met tape vakken op de grond kunnen plakken. Kleur de helft in, mensen mogen alleen op gekleurde vakken staan. De gekleurde vakken zijn 1.5 meter afstand van elkaar.

Er passen niet veel bezoekers op de locatie als iedereen 1.5 meter afstand moet nemen. Daarbij kunnen vrijwilligers niet meer komen, omdat er dan teveel mensen in een ruimte zijn. Een concrete oplossing zou kunnen zijn om noodgebouwen erbij te bouwen. Dit zou de ruimte kunnen vergroten en het aantal mensen in verschillende gebouwen verdelen. Hierdoor kan ervoor gezorgd worden dat het maximum aantal mensen niet overschreden wordt.

Daarbij is er een categorie deelnemers die niet komt, omdat ze angst hebben voor het virus en vermijden om naar buiten te gaan (was ook advies steeds aan ouderen) of mantelzorgers die niet

willen dat hun partner, ouder komt. Echter is er tegelijkertijd ook een wachtlijst voor mensen die wel graag willen komen. Hoe kan hier het beste mee omgegaan worden? In crisistijd zou een oplossing kunnen zijn om de plekken op te vullen met mensen die wel willen komen.

De verantwoordelijkheid die mensen hebben tijdens dagbesteding is te groot. De angst zit hem in de besmetting van mensen, en dat daardoor de dagbesteding gesloten moet worden. Daarnaast ontstaan er problemen met bezetting. Mensen vanuit dagbesteding zijn naar verpleeghuizen gegaan omdat daar behoefte was voor extra begeleiders. Hierdoor en doordat vrijwilligers niet meer kunnen komen is er te weinig bezetting.

In crisistijd hebben mensen met dementie juist behoefte aan een knuffel en een arm om zich heen. Begeleiders treden nu op als politieagent om dit te voorkomen. Een concrete oplossing zou kunnen zijn om grote knuffels te kopen, die reageren op aanraking. Zo krijgen mensen met dementie toch knuffels en reactie daarop.

Zowel praktisch als financieel is het niet mogelijk om extra ruimtes te huren. Ook bij toestemming dat het vergoed gaat worden, blijft de vraag open staan wanneer dit vergoed gaat worden. Hier bovenop komt het probleem dat het lastig is om tijdelijk extra hulp in te huren is. Een mogelijke oplossing zou zijn om een subsidie op te zetten voor kleine organisaties, om hen te ondersteunen in het huren van extra personeel en het regelen van extra ruimtes. Praktisch kan hier gekeken worden naar noodgebouwen.

Mensen zijn in deze crisis wekenlang thuis. De bezorgdheid gaat uit naar hen wanneer de thuiszorg afschaalt, wat de gevolgen hiervan zijn.